

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 48.

Götheborgske

S p i o n e n.

lördagen, den 26 November 1768.

Slutet af Berättelsen om Koppvym- ningen.

Följande dagen gifwes, så snart man märker
Den mörk fläck på blemmorna, et uns af
Glaubers afförande salt, til wurne; men til
barn, en efter ären mättad dosis. Dy om
utslaget är ringa; tillåter han dem at äta nå-
got litet kokadt färs kött, stekt bröd och smör,
samt at nyttja swagdricka. Men, i fall utslas-
get blir ömning och häftigt, gifwer han Patis-
enterne, på tredje dagen, sedan de taget den
första dosis, en annan af samma salt, och styr-
ker dem til samma diät, som under preparatio-
nen waret ordinerad.

Min Wän, som inbillade sig at detta wore
emot almän praxis, frågade hwarföre afförans-
de medicamenter gifwos så tidigt, och fick til
swar, at det wore at afföra et ämne, som i
annor händelse skulle bentä ut i bölder.

Från den 20 April til den 20 Maji blef

wo imellan 40 och 50 personer ympade uti et hus: min Wån såg dem gående under hela sjukdomen, undantagande då utslaget först wissade sig.

Wår Medicus åstundar ej at Patienterne ändra sin diät öfwer 14 dagar förr än de komma i hans hus; ty han håller före, at den fördel, som ledes från förberedelsen, kommer förnåmligast från et hastigt ombyste af diäten, och et hastigt afförande. Han säger, at han aldrig märkt någon elak följd hos dem, som sent ändrat diäten, och at, i almånhet, ju sesnare detta skedd, ju lindrigare har sjukdomen waret.

Den samme har ofta ympat måslingarna: detta förrättar han därigenom at han wäter lancetten i den wåtka, hwilken, i denna sjukdom, plår från ögne nästen utflyta.

Detta följande är utdrag af et bref från en hederlig och lärd Prestman, som bor i et och samma granskaf med den Wannen, om hwars practique jag här sökt gifwa någon underrättelse: det tyckes, säger han, som i haden at tacka den tillåtelse han gifwer sine Patienter at få wistas i fri luft, hela lyckan af curen. Det är wist, at nog fri luft tillåtes: men sanningen är, at hans Patienter, i almånhet, icke komma i belågenhet at behöfwa någon stöfvel. Hans präparation är werkeligen den som bereder kroppen at emottaga smittan på et så lindrigt sätt. Jag sänder eder, härmed sättet, på

på hwilket jag, efter hans föreskrift, skulle sköta mina barn: fyra dagar efter ympningen, sedan man funnet at smittan wist sin werkan, gaf han mig tre sma piller för dem. Den yngsta tog två, men intet samma aften; den äldsta en: pillerna hos mina barn hade en afförande werkan; men jag har hört at andre af dem haft alsingen. Det äldsta barnet fick, efter min tanka, för den ordsaken skull en pill, emedan de ätskillige pulwer, som hon under präperationen intaget, haft starkare werkan än hos det yngre. Sedan hon taget första dosis, fick hon stinkande lända, och gomarna hade owanlig hetta, hwilket warade til des hon taget afförande medicament, sedan sjukdomen war öfwer. Mina barn begynte på ottonde dagen at känna sig ondt. Den äldsta fick, efter en natts lindrig feber, femton blemmor: nästa morgon mädde hon fullkomligen wäl, och roade sig efter wanen. Hos den yngste skedde ej utslaget aldeles så hastigt; men sjukdomen öfwerwans på äfwen samma låtta sätt. Det fordras ej en gång af sjuklingarne at blifwa i rummet, undantagande de få timmar, feberen warar.

En Prestman, imellan 40 och 50 år gammal, war hos oss, och blef, samma tid, ympad: hela hans twång, under curen, warade blott en dag, och knapt detta af någon nödwändighet; ty om aftenen spatserade jag med honom ute på fältet. Alle som noga följa hans föres-

friskning, slippa farfoten på detta lätta sättet. Då och då har det händt at en Patient för sin oordentelighet har kommit at lida, det är, har fått ymnigare utslag; men man har icke en gång ansedt curen farlig, och under 10 års practise har den berömmelige M. Sutton haft den lyckan at, af oräknelige Patienter, mista ingen.

* * *

Wår nye och, för sin insigt i Konsten, redan almånt kände Götheborgske Klockgjutare Herr Abraham Wetterhols har, sedan han blifwet förskrifwen til Winberg, (en kyrka i Norrhalland) därstädes å nyo uprättadt et gjuteri, och, til hela Församlingens fullkomliga nöge, omgjutet des förnämsta flocka: hon wåger ungefärl. 10 Skeppund, och låt wara den största, som, i wår ort, finnes wid land-kyrkor.

Inscriptionen är följande:

Adolph Fredrich med Lovisa Swea
 Rikes Crona bar,
 Silfverschöld i Länet Hörding, Lamberg
 Stiftets Biskop war,
 Då man här på kyrkans gård andra gång
 mig hafwer gutet,
 Sedan sex och suttu år i min förra tjenst
 förslutet.

Swer Inscriptionen stå bögge deras Kongl. Majestäters Portraiter, öfwer hvilka twänne flygande Änglar hålla Kongl. kronan.

Impromptu i et Tält wid Åstådandet
 af Militairiska öfningar.

Det just et utmärkt nöge är,
 At denna flock af frigsman skada,
 Som tyks åt Fosterlandet båda,
 Et säkert lugn med sit gewår.
 Men wore detta, frigets fara;
 Så wille jag helt gerna wara
 Min hela lefnadstid i fält.
 Jag låter gerna grålar skrifwa,
 Blott jag får ensam mig begifwa,
 Til dessa nögets ljufwa Tält.

Men om jag någon owån ser,
 Om minsta fara skulle gälla,
 Och mordgewären börja smälla:
 Jag mig från eder strart beger.
 Jag har därjämte någon fasa,
 Om mig den Tyffen skulle basa,
 Som tappert på recruter swår:
 Om han i wrede til mig sade,
 Et ord, i hast jag nederlade
 Båd lysla, wårja och gewår:

Jag liter dock på en min Wän,
 Just Den, som detta Tåltet äger:
 Om Tyfken något til mig säger;
 Så torde han få stryck igen.
 Gref = = Känd för bättre hjerta,
 Han torde wäl dra någon smårta,
 Med denne nye kneatens rygg.
 Jag tror det råd lär såkrast blifwa,
 At från des Tålt mig ej begifwa;
 Ty här är jag rätt lyckligt trygg.

S.

Kyrko-tidningar

I Domkyrko, Församlingen födde 4 Gossor och 4 Flickobarn. Wigde Handelsmannen Herr Olof Westerling, och Jungfru Catharina Otterdahl: Coopwardie, Capitainen H. Nils Knape, och Madame Sara Hagelberg. Döde Bouteilleuren Anders Bergmans hustru Anna Catharina Hultin, 36 år, af tårande sjukdom, och 2 barn af slag.

I Kronhus, Församlingen födde 5 barn. Wigde Handelsångaren Nils Lenström och Enkan Elisabeth Olofsdotter. Döde en Soldat af tårande sjukdom, och 2 barn af maghsuka och slag.

Framkommer til Catechisimi-Förhör: Måndagen Wallgatans Note. Tisdagen Kongsgatans Note. Onsdagen Kyrkogatans Note. Torsdagen Drottningegatans Note.

Kund

Kundgörelser.

Directionen af Brandt och Försäkrings-
Contoiret kundgör härmed: at, som et wist
Brandtecken af bly kommer at förfärdigas,
til alla de hus, som här i Staden warda försä-
krada: så kunna de, hwilka torde wara ho-
gade, åtaga sig detta arbete nästkommande
torsdag, som är den 1 December kl. imellan
10 och 12 föremiddagen hos Directionen sig
infinna, at här om accordera; på det Directio-
nen må få tillfälle sluta med den, som lemnar
bästa köpet. Imediertid kan Projectet härtil
beses, hos Capitainen och Riddaren Wälbor-
ne Herr Carl Westsko.

Directionen af Frimurare Barnhuset här-
städes, kundgör härmed, at aldenkund Arren-
det af den afgift, som, til följe af Kongl. Ma-
jestäts Allernådigsta Resolution, alla afsnar, ef-
ter ringningen, wid denna Stads trenne por-
tar, för samma Barnhus upbåres, med inne-
warande är löper til ända; så kommer samma
arrende särskilt för hwarje port, den 12 näst-
kommande December, som är en måndag, kl.
3 eftermiddagen, på Frimurare Barnhuset
genom offentlig Auktion til den mestbjudande
äter at uplätas. Den som därför är hogad,
kan desförinnan alla Måndagars eftermidda-
gar, imellan kl. 3 och 4, på samma ställe, om
willkoren blifwa underrättad.

Den för detta, i N:o 46, anmälda försälg-
ning

ning af det wakra Bokförråd, efter afledne B. Pastor Siegsfoodh, kommer, under offentligt utrop, at iwerkställas nästkommande Onsdag, eller den 30 i denna månad, hos Herr Casser Marggraf i Silentska huset; då äfwen wid samma tillfälle en samling af nyare böcker i Belles Lettres kommer at därstädes försälgas.

Nyligen inkomna Pomeriska Ordinaire, och Borstopfer åplen, i hela och halftwa tunnor, finnas til köps hos Herr Lars Käbre.

Nyligen inkomna friska citroner och apelsiner, samt skarp peppar finnes til köps hos Herr And. Kenlock.

Hos Fru Anna Marg. Liedberg finnas i flaskor olja, capris, oliver och anjovis, til billigt pris, nyligen inkomna.

I nästa wecka blifwer på Auctions-Kamaren förfält et partie apelsiner som nyligen inkommet.

Uppå Hökaren och Borgaren Joh. J. Schröders Borgenärers wederbörl. gjorda anhållan, blifwer uti Marstrands Stad, den 9 nästkommande Decemb. Auction hällen och til den mest bjudande försälda, bemålte Hökares och Borgares däruti Staden belägna hus och gård, samt andra lösöron: de som äro hogade sådant sigttilhandla, kunna å ofwannämde år och tid sig inställa, och det samma förut bese.